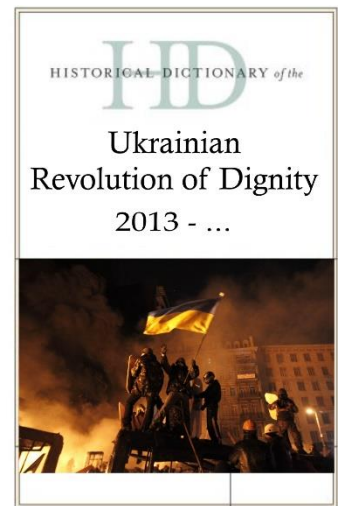

ДИСКУРС РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ

[історико-семантичний словник]

www.discourse.in.ua

Додаток 1

Створення та видання українською і англійською мовами
ІСТОРИКО-СЕМАНТИЧНОГО СЛОВНИКА «ДИСКУРС РЕВОЛЮЦІЇ ГІДНОСТІ».

Актуальність. Тема семіотичних трансформацій періодів соціальних зламів та потрясінь викликає стабільний інтерес лінгвістів, філософів, політологів, соціологів, істориків у всьому світі. Широко досліджена роль мовної та символічної політики у реалізації таких масштабних соціальних проектів, як європейські революції доби Просвітництва, мовна політика нацистської Німеччини у Другій світовій війні, роль мови у здійсненні російських революцій 1914-18 років, тезауруси радянського режиму, Холодної війни, Української революції 1917-21 років та інші. Сьогодні важко назвати революції, війни чи інші періоди соціальних змін, лінгвістичні та семіотичні трансформації яких не були б висвітлені у жодному тематичному словнику.

Утім, масив досліджень семіотичного простору подій останніх років лише починає формуватися, майже не виходячи за межі журналістських розвідок та поодиноких академічних робіт, а законодавчі рекомендації щодо уточнення сучасного соціально-політичного тезаурусу обмежуються одиницями понять.

Підвищенню системності мовної та символічної політики України може суттєво сприяти створення провідними українськими фахівцями з різних галузей соціальних і гуманітарних наук всеосяжного (принаймні, станом на момент видання) тезаурусу, що дозволить висвітлити як семантичний вимір «Майдану» і «Революції Гідності» так і більш пізні зміни соціально-політичного тезаурусу; проаналізувати як українську риторичку, так і риторичку «ДНР» і Росії в розрізі різних семіотичних процесів як то запозичення повсякденною мовою специфічної військової термінології, набуття словами нових чи додаткових значень, зміни конотацій слів, табування слів, утворення евфемізмів та дисфемізмів, розвиток метафорики, перерозподіл лексики між активним та пасивним словарними запасами, процеси архаїзації та деархаїзації слів, імпорт іншомовних патернів, виникнення інтернет-мемів, гештегів, фразеологізмів, слоганів та речівок, а також візуальних символів, ритуалів, витворів мистецтва тощо. Важливе місце у «Словнику» посідають статті історико-культурного характеру, присвячені основним подіям, іменам, географічним назвам, документам, що набувають значущості в умовах даного конфлікту та без знання яких неможливе його системне розуміння.

Очікуваний формат україномовної версії: теоретична частина, що розкриватиме специфіку семіотичних процесів 2014-16 років, стисла хронологія подій та 500-600 статей обсягом до 4 тис. зн., об'єднаних у тематичні блоки. Загальний обсяг: бл. 40 ум. др. арк. Наразі розглядається питання про доцільність збільшення кількості статей за умов видання двотомної версії «Словника».

Формат англійськомовної версії: короткий вступ (до 20 сторінок), стисла хронологія подій та 500-600 статей обсягом 1-2 тис. зн., розташованих в алфавітному порядку. Загальний обсяг: бл. 30 ум. др. арк.

Робочий **перелік термінів** (що наразі частково охоплює тезаурус 2014 року) доступний для коментування та доповнення усіма бажаними на сайті проекту.

Всебічному представленню інформації сприяє міждисциплінарність проекту та запрошення до складу **Наукової Ради** та **Редакційної колегії** знаних українських інтелектуалів з різних галузей науки (в алфавітному порядку):

1. *Ірина Бекешкіна* (к. філос. наук, науковий співробітник Інституту соціології НАН України, директор Фонду «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва)

2. *Олег Білий* (д. філол. наук, провідний науковий співробітник Інституту філософії НАН України)

3. *Владислав Верстюк* (д. істор. наук, проф., зав. відділу історії Української революції 1917–1921 рр. Інституту історії України НАН України)

4. *Вахтанг Кебуладзе* (д. філос. наук, доц. кафедри філософії Київського національного університету імені Тараса Шевченка та кафедри філософії і релігієзнавства Національного університету «Киево-Могилянська академія»)

5. *Лариса Масенко* (д. філол. наук, проф., академік Академії наук Вищої школи України, про-

відний науковий співробітник Інституту української мови НАН України, проф. кафедри української мови Національного університету «Киево-Могилянська академія»)

6. *Сергій Пролеєв* (д. філос. наук, проф., провідний науковий співробітник Інституту філософії ім. Г.С. Сковороди НАН України, президент Українського філософського фонду, головний редактор науково-теоретичного часопису «Філософська думка», проф. кафедри філософії КНУ імені Тараса Шевченка та кафедри філософії і релігієзнавства НаУКМА)

7. *Людмила Филипович* (д. філос. наук, зав. відділу історії релігії та практичного релігієзнавства Відділення релігієзнавства Інституту філософії ім. Г. С. Сковороди НАН України, віце-президент Української асоціації релігієзнавців)

Цільовою аудиторією «Словника» є широке коло освічених людей від студентів до представників академічної науки. Хоча членами Наукової Ради та Редакційної колегії є провідні українські представники академічної науки, **автори** є не лише знаними науковцями, але й безпосередніми учасниками подій останніх років, а також талановитими літераторами, здатними поєднати високий академічний рівень з популярним стилем викладення матеріалів.

Після завершення запланованих в межах проекту дій, можлива **мультиплікація проекту** шляхом перекладу «Словника» іншими мовами за схемою, аналогічною із створенням англомовного перекладу.